

schrik had haar krachten gebroken.

Zonder te willen, zonder te denken liep zij door. Alles in haar gleeed weg. Er was nu een wijde, wezenlooze leegte. . . .

Opeens stond zij vóór 't water.

In den mist had zij de brug niet herkend en was er naast naar beneden geloopen. Het water glom en bewoog in de duisternis.

In de verte verhief zich dreigend iets zwarts: de romp van een schuit. Maar het water was vriendelijk, zacht kabbelend.

En nu kwam de gedachte in haar arm, gemarteld hoofd: 'Dood zijn, geen pijn meer hebben.'

Die gedachte zoog zich vast aan haar hersens. Haar voeten gingen, onbewust. . . .

Een doffe plons.

En Baboe leed niet meer.

Jacob Israël de Haan

FIJNE FRAGMENTEN

EEN OUD HUIS

Het oude huis, waarin ik op menigen tijd vertrouwelijk verkeerden kon, stond aan de Markt gebouwd, die het vierkante binnenstuk van het Kuilemburger dorps-stadje is. Van buiten geleeke het eene huis er twee te zijn, ieder met een grijze trapgevel weerszijds een breede bruine deur. Maar het was er waarlijk slechts één, dat fraai en voornaam was, meer binnen dan buiten. Het oude huis was wel ruim voor de twee menschen, die er woonden, voor eene moeder met haren jongen, en die maar weinige verkeerden met anderen onderhielden. Dus was die woning meest zonder geluid.

Er wentelde een duistere trap door de woning, wier leuning ik geen enkele maal niet ontroerend bewonderde. Er was verguld smidswerk aan, daarboven lag een houten leiding, glad en gesleten. Nooit liep ik op die trap zonder mijne hand langs de houten leuning te laten loopen. Er waren drie bochten in deze leuning, en wanneer mijne hand daar doorhenen gleeed, kon ik geheel langs mijnen rug van ontroering rillen.

Beneden, waar het huis licht was en de gangen wit, stond eene groote klok, zóó groot als eene kast. Zij sloeg luid en snel, en zij tikte diep en langzaam. Er waren kamers waar men slag en tik beide hoorde, kamers waar men alleen de slag hoorde, en kamers, waar men haar geheel niet hoorde. Daarom hebben die drie soorten van kamers in mij ieder een eigen gevoel van herinnering, zóó belangrijk was die klok.

EEN HAARLEMSCH HOFJE

Er zijn vele hofjes te Haarlem, en het hofje, dat ik nu precies beschrijven ga, lag achteraf in de bouw dezer stad. Aan straat zag men een dofstenen woning met vier ramen, dat het huis van den woningen-wachter was. Ineens door een gang geloopt zag men het hof, aan drie kanten bebouwd. Aan de twee lange zijden waren ieder vijf woningen, aan de korte overzijde waren er twee, dat maakt samen twaalf huisjes. Ieder huisje was aan ieder ander gelijk: een stoep van dun-blauwe steen, en de muur was van wijnroode, geschilderde steenen, met voegen niet wit, maar wel donkergrijs. De deur was donker groen, met een koperen knop gelijk men meer aan winkels dan aan woonhuizen ziet. Ook was er aan ieder huis een dakkamertje als een apart huisje uitgebouwd.

Het middenstuk van het hofje was een voet hooger, en als een tuin aangelegd, omgeven door een smalle band van stoepsteen. Er stonden bloemen in, twee heesters, en een groote lindeboom. Ook stond daar met een stukje straat er heen, de pomp. Die was van steen en wit en vierkant. Maar er stond een kop op van blauw, van helblauw hout, en de zwengel was van ijzer en zwart.

Tusschen de stoepsteenen band van het tuintje en tusschen de huisjes was een straatje. Daar werd weinig overheengeloopt, en er groeide dikwijls gras tusschen, maar zóó weinig alsof het slechts over de steenen gestof lag.

EENE VROUW TE PARIJS

In die dagen was ik te Parijs gekomen, de stad, die ik enkel uit letterkundige geschriften kende. Omdat ik de Fransche letterkunde het meest van de mij bekende liefheb, had ik gehoopt op een leven te Parijs, vol van ontroeringen, maar daarin werd ik zeer teleurgesteld, zoodat ik zeker naar Holland en naar huis zou zijn teruggekeerd, wanneer ik niet voor langeren tijd mijne woning had ingehuurd.

Eens kwam de ontroering, die mijn onverschillig gemoed verbrak. Ik liep door eene kleine straat, de Rue Desrenaudes, tegen het scherpe schijnen van de zon in, zoodat mijne oogen warm waren geworden. Er

liep niemand anders, behalve toen er van om een hoek eene vrouw verscheen waarvan drie felle kleuren in de zon brandden. Zij had een rok van blauw, daarboven een blouze, die rood was. De derde felle kleur was brandend oranje van haar hoofdhaar, dat zij open en bloot in de zonneschijn droeg. De vrouw liep snel, gebogen met een groote doos aan haar linkerarm. En juist omdat zij zoo snel liep zag ik de drie kleuren van haar lichaam, zóo goed als drie strepen van verschillend licht, vooral de verlichting van het oranje haar was zeer duidelijk.

Toen die werkvrouw uit de kleine straat verdween gevoelde ik eene ontroering gelijk niet dikwijls, en van toen af begon mijne vreugde over mijne aanwezigheid te Parijs.

OVER EENEN PRACHTVOLLEN IDIOOT

Voor: Giza Ritschl.

In de klasse van zeer arme kinderen, waarin ik lessen gaf, was de witte en idiote jongen van zenuwachtige en van fabelachtige schoonheid. Hij zou een witte orchidee zijn, wanneer hij eene bloem was in de plaats van eene jongen te zijn.

Hij heeft smalle en goedgebouwde beenen. Zijn loopen is voorzichtig en sierlijk en een weinig vermoed. Als hij loopt is hij een rijke jongen, die soo een weinig ontdaan is van vele en zware feesten des nachts.

Zijn lichaam is breed, en dat is volkomen zonder fouten volwassen. Zittende is hij daaromtrent een boerenzoon, die sterk is geworden van het werken buiten en van eenvoudig maar degelijk voedsel.

Het is zeer duidelijk, dat zijn hoofd uit twee gedeeltes is opgebouwd, die geheel van aard en aanleg verschillen. Deze zijn: het aangezicht en de schedel. Tusschen deze twee deelen staan zijne blauwe en klaren oogen. Deze zijn, alsof de jongen wijsheid en veelheid van kennis had, en hij heeft deze niet.

Zijn gezicht is meer in het bijzonder mooi. Neus en mond smal en strak van bouw, verfijnd van begrenzing. Het gezicht is zeker van eenen jongen van voornaam onderhouden ras.

De schedel is van eenen geleerde; die is hoog, breed, zuiver van bouw. De schedel is een prins-paleis van wijsheid, schoonheid en kennis. Niettemin is de jongen een zinledige idioot. Maar hij heeft in het fabelachtige leven van mijne gevoelens eene schoonheid opgewekt, waarvoor ik hem innig dankbaar ben.